

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodoša« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

PRIČAKOVAN SKLEP SODNIKOV IZ CATANZARA

Po več kot treh letih zapora Valpreda končno osvobojen

Tudi Gargamelli, Borghese in Merlino izpuščeni na začasno svobodo - Zadovoljstvo branilcev, ki zahtevajo čimprejšnji začetek procesa - Komentarji političnih predstavnikov

RIM, 29. — Po treh letih in štirinajstih dneh zapora je Pietro Valpreda spet na svobodi. Skupaj z njim so sodniki v Catanzaru sklenili izpuščiti še druge soobtožence Roberta Gargamelli, Emilia Borghese in Maria Merlino. Preiskovalna sekcija priznava sodišča je tako sprejela zahtevo branilcev, potem ko se je tudi državni pravnik izrekel za začasno svobodo.

Začasno svobodo so obtožencem naklonili na osnovi zakona iz 15. decembra letos, ki je spremenil nekatere določbe zakonika o kazenskem postopku ter je med drugim določil, da lahko sodnik odredi začasno osvoboditev obtožencev zločinov, za katere je predviden obvezni zaporni nalog.

Svoj sklep so sodniki iz Catanzara utemeljili v dolgem dokumentu, v katerem navajajo predvsem tri elemente, ki govorijo v prid obtožencev. Prvi element je obstoj drugega sodnega postopka proti različnim osebam zaradi istega zločina (namreč preiskava proti fašističnim Fredi in Venturi). Sodniki so bili mnenja, da bi se utegnili pokazati potreba po združitvi obeh procesov in da bi zato bilo treba počakati, da se zaključijo preiskovalna faza postopka proti padovskim fašistom. To pa bi nedopustno podaljšalo pripor obtožencev. Ostala dva elementa, ki ju navaja utemeljitev razsodbe, sta zdravstveno stanje obtožencev in dejstvo, da niso potrebne dodatne preiskave.

Sodišče v Catanzaru je nemudoma obvestilo vodstvo rimskega zapora »Regina Coeli« o svojem sklepu. Valpreda in Gargamelli, ki sta bila zaprta v rimski kliniki, sta bila osvobojena ob 19.15, četrte ure pozneje pa sta zapustila zapor Merlino in Borghese. Slednja dva sta odšla domov, Valpreda in Gargamelli pa s avtomobilom odpeljala v neznani kraj, ki so ga izbrali po dogovoru med njunimi odvetniki in funkcionarji političnega urada iz varnostnih razlogov. Pozno zvečer pa je Valpreda z letalom odpoval v Milan. Preden sta zapustila kliniko skozi stranska vrata, sta obtoženci pozdravila skozi okno večjo gručo, ki se je zbrala, da bi ju pozdravila. Branilci so napovedali, da bosta imela osvoboditev v prihodnjih dneh tiskovno konferenco, ko bodo lahko ustrezno zajamčili njuno varnost. Odvetniki so tudi objavili krajšo izjavo Valprede in Gargamelli. Oba izražata zadovoljstvo zaradi osvoboditve ter poudarjata pomen boja, ki je bil za to potreben in ki se vključuje v boje za korenito preobrazbo družbenih in političnih struktur države. Valpreda in Gargamelli ugotavljata, da se je v teh treh letih, ki so pomenila zanj »nepojmljivo trpljenje in jezo«, ustvarila čedalje širša fronta, ki mora nadaljevati boj za razkrinkanje in obnovo pravih krivcev strategije napetosti in pokola na Trgu Fontana.

Senator Bufalini (KPI) pa je dejal, da pomeni osvoboditev anarhistov »znan uspeh širokega in raznovrstnega gibanja in boja različnih demokratičnih sil, skupaj s pravočasno in učinkovito parlamentarno pobudo. Predstavnik KPI

je napovedal nadaljevanje boja za popolno in globoko reformo zakonika o kazenskem postopku.

Reale (PRI) je izrazil mnenje, da je pričakovanje javnega mnenja, da bi izvedelo resnico o odgovornosti za pokol, po Valpredovi osvoboditvi manj dramatično, kljub temu pa nič manj pereče. Treba je priti do resnice, če hočemo preprečiti skepticizem, ali celo nezaupanje Italijanov v sodstvo njihove države, je dejal Reale.

Vsedržavno tajništvo enotnega sindikata kovinarjev je prav tako izrazilo zadovoljstvo zaradi ukrepa, čeprav je ukrep »kljub vsemu izraz osnovne nedemokratske sodne sistema, ki temelji na samovolji in razredni diskriminaciji«. Sedaj je treba odkriti resnične krivice ter ugotoviti odgovornost vseh, ki so izkoristili lastne javne funkcije za oviranje preiskave.

Na seji vlade so se zavzeli za prenehanje bombardiranja v Vietnamu

Cena bencina se ne bo zvišala Novi ukrepi za ljudske gradnje

Tudi cene ostalih petrolejskih proizvodov za široko potrošnjo se ne bodo zvišale - Ukinjen davek na proizvodnjo olivnega in semenskega olja

RIM, 29. — Danes dopoldne je bila seja vlade, kateri je predsedoval predsednik Andreotti. Razpravljali so o nekaterih perečih vprašanjih in sprejeli zadevne sklepe. Najprej je minister za zunanje zadeve poročal o položaju v Vietnamu. Vlada je odobrila njegovo posredovanje pri washingtonski vladi, da se obnovijo pogajanja. Hkrati je vlada v imenu italijanskega naroda pooblastila zunanjega ministra, naj se ponovno zavzame za prenehanje bombardiranja in za obnovo mirovnih pogajanj.

Zelo obširno je nato vlada razpravljala o stanovanjskem vprašanju in zatem odobrila nekaj zakonskih odločitev, s katerimi bodo skušali olajšati gradnjo ljudskih stanovanj.

Hkrati je vlada na novo uredila vprašanje stanarin. Glavni nosilec odgovornosti za gradnjo ljudskih stanovanj bodo odslej Avtonomni zavodi za ljudska stanovanja. Hkrati pa bodo omogočili gradnjo stanovanj raznim združenim in družbam z državno udeležbo. S tem bodo do konca leta 1973 ukinili številne ustanove, ki so se doslej sečinkovito ukvarjale z gradnjo ljudskih stanovanj. Osebe teh ustanov

bodo zaposlili pri državnih upravnih in pri zavodih za ljudska stanovanja.

Drugi dekret preureja in združuje postopke o dodeljevanju ljudskih stanovanj ter o colocanju stanarin. Pri tem bodo upostevali plačo priizidega delavca.

Veliko važnost je dala vlada vprašanju cene bencina, ki se z današnjim sklepom s 1. januarjem ne bo zvišala. Vlada je sprejela zakonski osnutek, ki preureja davek na proizvodnjo petrolejskih derivatov tako, da se bo ohranila sedanja prodajna cena bencina in ostalih petrolejskih proizvodov za

ogrevanje in za industrijo. V tej zvezi je predsedstvo vlade objavilo sporočilo, v katerem pravi, da je bil današnji sklep sprejet zato, da se prepreči zvišanje cene bencina in drugih petrolejskih proizvodov za široko potrošnjo in zvezi z uveljavitvijo davka na dodatno vrednost (IVA). Zato je vlada znižala državni davek na proizvodnjo teh izdelkov, da se lahko onarri sedanja cena.

Prav tako se ne bo zvišala cena gorilnega olja za ogrevanje. Minister za industrijo Ferri je izjavil, da bodo od 1. januarja upravitelji bencinskih črpalk dobili 1,25 lire več za liter prodanega bencina zaradi znižanja davka na proizvodnjo. Poleg tega je vlada odobrila zakonski osnutek ministra za finance, ki predvideva ukinitve davka na proizvodnjo olivnega in semenskega olja ter na margarino. Po ocenah ministrstva za finance se bo cena olivnega olja znižala za

14 lir za kg, semenskega olja od 7 do 2 lire za kg, margarine pa od 3.000 do 1.000 lir za stot.

RIM, 29. — Ob prvi obletnici izvolitve je predsednik Leone prejel številne čestitke. Med drugimi so mu poslali brzojavke predsednik vlade Andreotti, predsednik ustavnega sodišča Chiarelli in predsednik poslanske zbornice Pertini.

DANES

Jugoslovanski predsednik Tito je v svojem govoru v Titogradu omenil tudi odnose z Italijo ter obsoil rovanje iredentističnih krogov v zvezi z bivšo cono B. Izrazil je tudi željo, da bi se italijanska vlada bolj odločno distancirala od teh organizacij, ki skušajo ovirati dobrososedske odnose med obema državama. Tito je tudi ponovno obsoil ameriško bombardiranje Severnega Vietnamu, ki ga je označil kot izživljanje vsega človeštva.

Obtoženci atentatov 12. decembra 1969 Valpreda, Gargamelli, Borghese in Merlino so po več kot treh letih zapora spet na svobodi. Sodniki iz Catanzara so jim na zahtevo branilcev naklonili začasno svobodo. Vsa demokratična javnost je zadovoljna zaradi ukrepa, istočasno pa zahteva, naj se čimprej odklopijo krivci zločinov, s katerimi so hoteli doleteti krog ustavitelji demokratičnih napredkov Italije.

Italijanska vlada je na seji sklenila posredovati v Washingtonu za prenehanje bombardiranja v Vietnamu. Poleg tega je vlada sprejela zakonski osnutek, s katerim bodo preprečili zvišanje cene bencina in drugih petrolejskih proizvodov za široko potrošnjo. Vlada je na seji sprejela tudi nekaj zakonskih odločitev za gradnjo ljudskih stanovanj ter zakonski predlog, ki predvideva ukinitve davka na proizvodnjo olivnega in semenskega olja ter margarino.

V Vietnamu ameriški bombniki nadaljujejo bombardiranje severnovietnamskih mest. V zadnjih 10 dneh je bilo v Hanoi in drugih mestih ubitih 2.000 civilistov. Vsa svetovna javnost obsoja Nixonovo zločinsko početje v Vietnamu in zahteva ukinitve bombardiranja ter sklenitev miru.

Sedanji občinski odbor je sklenil, da bo prihodnja seja novega občinskega sveta 12. januarja prihodnjega leta. Vse kaže, torej, da se bodo pogajanja med strankami levostranske koalicije v kratkem ugodno končala in da se bo novoizvoljeni svet lahko sestel v drugem tednu januarja.

Kaže, da bodo tudi v Gorici v kratkem premostili krizo, ki je v odstopom podpredsednika Waltrisa zajela pokrajinsko upravo. Baje so predstavljeni KD in PSI že dosegli, vsaj okvirno, sporazum, zaradi česar pričakujejo, da bodo socialisti ponovno vstopili v pokrajinski odbor.

NADALJUJE SE ZLOČINSKO BOMBARDIRANJE SEVERNOVIETNAMSКИH MEST

V ZADNJIH 10 DNEH SO AMERIČANI UBILI V SEVERNEM VIETNAMU 2000 CIVILISTOV

Zunanja ministrica jugoslovanske revolucionarne vlade Nguyen Thi Binh med večerajšnjim pogovorom s kitajskim premierzom Čuenlajem. Pozneje je vietnamsko predstavništvo sprejel tudi predsednik Maočetung

Vsa svetovna javnost protestira proti Nixonovemu zločinskemu početju nad severnovietnamskim ljudstvom

SAIGON, 29. — V ameriških vojaških krogih so danes izjavili, da je Nixon naročil začasno prekinitev bombardiranja Severnega Vietnamu na dan Novega leta za približno 24 ur, da pa bi se ta rok lahko spremenil v zvezi z morebitnim »političnim razvojem« do 1. januarja. Medtem pa so v Hanoi sporočili, da so ameriške letelice sredi leta v drugi bombniki tudi pretekle noč nadaljevali z nezmanjšano silo z bombardiranjem Hanoi, Haiphonga in drugih obljubljenih krajev. Zločinsko bombardiranje severnovietnamskih mest so potrdili vojaški krogi v Saigonu, ki so hkrati priznali, da so jim od 18. decembra do danes nad Severnim Vietnamom sestrelili 15 letelice trdnjav »B-52«.

V resnici pa so Američani v desetih dneh krvave letalske ofenzive izgubili skupno 76 letal, od katerih 33 »B-52«. Samo pretekle noč je severnovietnamska protiletalska zaščita sestrelila dve letelici trdnjav in dva lovška bombnika. Ameriška letala so tudi pretekle noč odrgla na Hanoi in druga obljubljena mesta svoj smrtonosni tovor in povzročila mnogo žrtev.

Od 18. decembra do večerja so ameriški bombniki ubili 2.000 civilistov in jih prav toliko ranili. To je izjavil ravnatelj še edine bolnišnice v Hanoi, ki ni bila porušena. V pogovoru s časnikarjem francoske tiskovne agencije je povedal, da uporabljajo Američani bombe novega tipa z razstrelivom, ki je dvakrat močnejše od trotila in ki je povzroča neverjetno hitre eksplozije. Ravnatelj bolnišnice je govoril tudi o velikih težavah, ki jih imajo pri zdravljenju ranjenec zaradi pomanjkanja vode in prekinitve električnega toka, ki ga povzroča ameriško bombardiranje.

Ves svet odločno obsoja Nixonovo zločinsko početje v Severnem Vietnamu. To početje obsojajo tudi ameriški senatorji, med njimi mnogi republikanci, ki so do nedavnega podpirali trdo roko v obrambi svoje dežele in socialističnega razvoja. Glede mednarodnih odnosov je Tito dejal, da je položaj bolj moten, kot je bil pred enim letom, ko je kazalo, da bodo stvari krenile na boljše. Tito je v zvezi s tem posebno omenil zadnje dogodke v Vietnamu, kjer je ljudstvo izpostavljeno najstrašnejšemu bombardiranju. To kar ZDA trenutno delajo, je po besedah Tita izživljanje celotnega človeštva. Predsednik Jugoslavije je z obžalovanjem dejal, da je relativno malo držav dignilo svoj glas protesta in obsojda ravnanja ZDA v Vietnamu in izrazil mišljenje, da bi moral ves svet glasno reči, da je tako ravnanje nedopustno. Tito je dejal, da je nezadovoljen tudi z reagiranjem nevršenčnih na zadnje dogodke v Vietnamu. Potrebno je, da ves svet, predvsem pa nevršene države, protestirajo in pomagajo vietnamskemu ljudstvu. Z ozirom na te dogodke, je zaključil Tito, je potrebno, da smo močni, da se pripravljamo in da se zavedamo, kaj se lahko vse dogodi, in da se v skladu s tem tudi opremljamo doma.

Na obisku na Kitajskem. V Pekingu so priredili zunanji ministriči začasno revolucionarne vlade Južnega Vietnamu Nguyen Thi Binhovo izredno slovesno sprejelo. Na velikem zborovanju, ki je bilo danes v njeno čast, so Kitajci izrazili vso podporo boju vietnamskega ljudstva proti ameriški agresiji. Zborovanja so se udeležili Čuenlaj, Maočetungova žena in številni drugi visoki partijski in vladni funkcionarji. V imenu kitajske KP je govoril general Chieh-Ying.

Iz New Yorka poročajo, da je stalni odbor skupine nevršenčnih držav zastopanih pri OZN danes razpravljal o prekinitvi pogajanj o miru in o ameriskem bombardiranju Severnega Vietnamu. Pogovarjali so se tudi o možnosti sklenjanja v New Yorku konference vseh nevršenčnih držav, da proučijo položaj v jugovzhodni Aziji. V diplomatskih krogih v Moskvi menijo, da bo Brežnev baje odločil svoje potovanje v ZDA, kamor ga je povabil Nixon, na jesen, zaradi ameriškega napada na Severni Vietnam. Londonski list »Ewening News« piše, da sedanje politično ozračje ni primerno za srečanje med Brežnevom in Nixonom, da ni verjetno, da bi lahko sovjetski voditelj obiskal Washington, kar še ni bil podpisan mir v Vietnamu.

ODLOČNE IN JASNE TITOVE BESEDE V ČRNI GORI

«Želeli bi, da se italijanska vlada odločneje distancira od revanšističnih organizacij!»

Ko je Tito govoril o apetitih italijanskih revanšistov po jugoslovanskem ozemlju, je dejal: »Bivša cona B je naša in nam je vseeno, kaj oni pripovedujejo« - V zvezi z Vietnamom je Tito poudaril, da ZDA izzivajo celotno človeštvo

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29. — Predsednik republike Tito, ki je s soprogo prispel predvečeršnjim z Brionov v Črno goro, kjer bo tudi silvestrov, je danes obiskal Titograd, kjer se je razgovarjal s političnim aktivom republike. Pred tem so predsednika Tita seznanili o aktivnosti Črne gore za ureditve stališč iz pisma, o gospodarskem položaju republike, o standardu delavcev in izvajanju ustavnih sprememb. Vse skupaj je bilo v zvezi s tem ugotovilo, da v Jugoslaviji ni potrebna nikakršna »drdna roka«, temveč samo zavest, da se sklepi, ki so bili po demokratični poti sprejeti, morajo spoštovati. Ne gre torej za nikakršno trdno roko, temveč za demokratični centralizem. Tito se je ozrl tudi na razne tendenciozne vesti in obrekovanja v inozemskem tisku in v zvezi s tem posebno omenil nedavni članek pariškega »France Soire« ter ugotovil, da taki in podobni članki samo vzpodbujajo fašistične elemente, ki uživajo gostoljubnost v teh deželah.

V zvezi z gonjo, ki se vodi zadnje čase proti Jugoslaviji, je Tito omenil tudi mahinacijo nekaterih sedesov Jugoslavije, kako bi prišli do nekaterih njenih ozemelj. »V Italiji na primer, je dejal Tito, je pet ali šest velikih iredentističnih organizacij, nad 300.000 ljudi je odšlo iz Istre in vsi ti so vklju-

čeni v organizacije, ki so tudi v Kanadi in ZDA in drugod. Eni so za to, da se bivša cona B čimprej priključi Italiji in izvajajo pritisk na italijansko vlado, da naj ne dela nikakršnih sporazumov z nami o bivši coni B. Razume se, bivša cona B je naša in nam je vseeno, kaj oni pripovedujejo. Drugi so za priključenje cele Istre, tretji pa žele Istro, Zadar, celo Dalmacijo itd. Torej je nekoliko variant, ki so sedaj oživele. O tem se piše, s tem se hranijo razni fašistični elementi. Mi o tem ne moremo vedno molčati, moramo na take stvari tudi odgovoriti. Vem, da italijanski vladi ni lahko, da nam jo izvajajo razne pritiskate. Ti pritiski lahko samo ovirajo dobre sosedske odnose, ki jih imamo in ki smo jih uspeli zgraditi. Situacija se tu lahko tudi poslabša. Mi ne želimo, da se italijanska vlada malo odločneje distancira od takih organizacij, ki imajo revanšistične apetite na naše ozemlje. Mi prav tako želimo dobre odnose z Avstrijo in želimo, da se situacija tam pomiri. Imeli smo dobre odnose in jih lahko imamo tudi v bodoče. Kolikor mi je znano, avstrijska vlada gre sedaj na konsolidacijo stanja na Koroskem in pri gradiščanskih Hrvatih.

V zvezi z raznimi apetiti po jugoslovanskem ozemlju je Tito dejal, da se jugoslovansko ljudstvo mora stalno zavedati, da je samo odgovorno za svojo usodo, da mora biti vedno pripravljeno stati v obrambi svoje dežele in socialističnega razvoja. Glede mednarodnih odnosov je Tito dejal, da je položaj bolj moten, kot je bil pred enim letom, ko je kazalo, da bodo stvari krenile na boljše. Tito je v zvezi s tem posebno omenil zadnje dogodke v Vietnamu, kjer je ljudstvo izpostavljeno najstrašnejšemu bombardiranju. To kar ZDA trenutno delajo, je po besedah Tita izživljanje celotnega človeštva. Predsednik Jugoslavije je z obžalovanjem dejal, da je relativno malo držav dignilo svoj glas protesta in obsojda ravnanja ZDA v Vietnamu in izrazil mišljenje, da bi moral ves svet glasno reči, da je tako ravnanje nedopustno. Tito je dejal, da je nezadovoljen tudi z reagiranjem nevršenčnih na zadnje dogodke v Vietnamu. Potrebno je, da ves svet, predvsem pa nevršene države, protestirajo in pomagajo vietnamskemu ljudstvu. Z ozirom na te dogodke, je zaključil Tito, je potrebno, da smo močni, da se pripravljamo in da se zavedamo, kaj se lahko vse dogodi, in da se v skladu s tem tudi opremljamo doma.

čeni v organizacije, ki so tudi v Kanadi in ZDA in drugod. Eni so za to, da se bivša cona B čimprej priključi Italiji in izvajajo pritisk na italijansko vlado, da naj ne dela nikakršnih sporazumov z nami o bivši coni B. Razume se, bivša cona B je naša in nam je vseeno, kaj oni pripovedujejo. Drugi so za priključenje cele Istre, tretji pa žele Istro, Zadar, celo Dalmacijo itd. Torej je nekoliko variant, ki so sedaj oživele. O tem se piše, s tem se hranijo razni fašistični elementi. Mi o tem ne moremo vedno molčati, moramo na take stvari tudi odgovoriti. Vem, da italijanski vladi ni lahko, da nam jo izvajajo razne pritiskate. Ti pritiski lahko samo ovirajo dobre sosedske odnose, ki jih imamo in ki smo jih uspeli zgraditi. Situacija se tu lahko tudi poslabša. Mi ne želimo, da se italijanska vlada malo odločneje distancira od takih organizacij, ki imajo revanšistične apetite na naše ozemlje. Mi prav tako želimo dobre odnose z Avstrijo in želimo, da se situacija tam pomiri. Imeli smo dobre odnose in jih lahko imamo tudi v bodoče. Kolikor mi je znano, avstrijska vlada gre sedaj na konsolidacijo stanja na Koroskem in pri gradiščanskih Hrvatih.

V zvezi z raznimi apetiti po jugoslovanskem ozemlju je Tito dejal, da se jugoslovansko ljudstvo mora stalno zavedati, da je samo odgovorno za svojo usodo, da mora biti vedno pripravljeno stati v obrambi svoje dežele in socialističnega razvoja. Glede mednarodnih odnosov je Tito dejal, da je položaj bolj moten, kot je bil pred enim letom, ko je kazalo, da bodo stvari krenile na boljše. Tito je v zvezi s tem posebno omenil zadnje dogodke v Vietnamu, kjer je ljudstvo izpostavljeno najstrašnejšemu bombardiranju. To kar ZDA trenutno delajo, je po besedah Tita izživljanje celotnega človeštva. Predsednik Jugoslavije je z obžalovanjem dejal, da je relativno malo držav dignilo svoj glas protesta in obsojda ravnanja ZDA v Vietnamu in izrazil mišljenje, da bi moral ves svet glasno reči, da je tako ravnanje nedopustno. Tito je dejal, da je nezadovoljen tudi z reagiranjem nevršenčnih na zadnje dogodke v Vietnamu. Potrebno je, da ves svet, predvsem pa nevršene države, protestirajo in pomagajo vietnamskemu ljudstvu. Z ozirom na te dogodke, je zaključil Tito, je potrebno, da smo močni, da se pripravljamo in da se zavedamo, kaj se lahko vse dogodi, in da se v skladu s tem tudi opremljamo doma.

IZIDE JUTRI, 31. T. M.

NOVOLETNA ŠTEVILKA P.D. NA ŠESTNAJSTIH STRANEH

Pestra vsebina in voščila

Tudi naša novoletna številka — podobno kot božična — bo izšla v dvakrat večjem obsegu s pestro vsebino.

IZ VSEBINE:

- Stran 1: KLAUDIJ PALČIČ: Kraški kmetje oblegajo devinski grad pred 260 leti (Risba — ob proslavi 400-letnice kmečkih uporov).
- Stran 1: Novice iz vsega sveta.
- Stran 2: Tržaški dnevnik.
- Stran 3: Novoletni pogovori.
- Stran 4: Gorisli in beneski dnevnik.
- Stran 5: JOŽE KOREN: Pogovor z O. Kjudrom o Tržaškem partizanskem pevskem zboru.
- Stran 6: NEVA DI LENARDO: O »Rožicah ziz Režije«.
- Stran 6: SAMO PAHOR: Zanimivi podatki švicarske študijske skupine »Alpina« o narodnostni sestavi prebivalstva v deželi Furlaniji - Juljski krajini. Horoskop za leto 1973.
- Stran 7: R. HLAVATY: Kronika leta 1972 v besedi in risbi. BOJAN BREZIGAR: Štvan.
- Stran 8: J. M.: Pogovor s srednješolci.
- Stran 8: L. OMLADIČ: Koper danes.
- Stran 8: D. FURLAN: Ob polomu 1943 — Partizani razorožujejo ital. vojsko na Colu.
- Stran 9: Šport.
- Stran 10-14: Novoletna voščila.
- Stran 15: Nagradno žrebanje P.D.
- Stran 16: Novice iz vsega sveta.

SKORAJ ZAKLJUČENA POGAJANJA V PALAČI DIANA

Osnovne programske smernice bodoče občinske uprave leve sredine v Trstu

Spaccini bo 4. januarja predložil osnutek upravno-političnega sporazuma — V smernicah poudarjena obramba gospodarstva, reforma prevoza, demokratična decentralizacija, zaščita Krasa in obale, nove stanovanjske gradnje — Skupno poročilo ne omenja specifičnih vprašanj slovenskega prebivalstva

Pogajanja za obnovitev levosredinskega odbora v tržaški občini se bližajo pozitivnemu zaključku. Sinočnja seja je bila, kot vse kaže, predznanje. Predstavniki levosredinskih petice so namreč na osnovi osnutka programskih smernic pooblastili dosedanjega župana Marcello Spaccinija (KD), naj sestavi osnutek sporazuma. O tem bodo razpravljali na plenarni seji predstavnikov petih levosredinskih partnerjev v četrtek, 4. januarja. Sinočnji pogajanj so se udeležili za KD Coloni, Ghersi, Rinaldi, za PSDI De Gioia in Bercé, za PSI Caristi, Ghersi, Miele, Hreščak in Pittoni, za PRI De Mauro, Garbano in Rossi, za Slovensko skupnost pa Štoka, Dolhar in Vreme.

Zaključeno vpisovanje za izlet Primorskega dnevnika

V petih dveh dneh oddani vsi razpoložljivi prostori na ladji

Vpisovanje za tradicionalni izlet Primorskega dnevnika z ladjo «Istra» na Malto in v Tunis, je bilo v petih dveh dneh prvega izletnega dne v teku večerajšega dne so bili oddani še poslednji od skupnih 314 razpoložljivih prostorov na ladji. Pa ne samo to, na prošnjo zamudnikov je bilo vpisanih še nekaj deset ljudi, katerim preostaja dejansko le upanje, da se bo kdo od že prijavljenih iz enega ali drugega razloga od predvidenega roka izletu odpovedal.

Zaradi tega predviden rok za vpisovanje do 10. januarja seveda ne velja več. Naša tour. Vlasta bo samo še danes sprejemala manjkajoče zahtevane podatke iz dokumentov. Kdor pa danes iz kakršnega koli razloga teh podatkov ne bi mogel prinesiti, bo to moral brezposojno storiti v dneh 1., 2. in 3. februarja, ko bodo morali vsi prijavljeni vplačati drugi obrok od celotne vpisnine.

O vseh podrobnostih v zvezi z organizacijo izleta bodo prijavljeni sproti obveščeni preko našega dnevnika.

Osnovne smernice delovnega programa levosredinske občinske uprave predvidevajo najprej obrambo tržaškega gospodarstva (ladjedelnice, pristanice, pomorske proge in cestne povezave), nadalje zaščito Krasa in obale študi z ureditvijo rekreacij.

skih in turističnih struktur, načrt evlilkih cest, reformo prevoza na pokrajinski ravni (kar pomeni, da bo prevozna služba ACEGAT oddvojena iz strukture združenega podjetja), povečanje občinskih uslug in storitev v gradnji vrtcev in otroških jasi, ureditvijo rajonskih zdravstvenih enot ter okrepitvijo oskrbe starejših na domu. O tem bodo razpravljali na plenarni seji predstavnikov petih levosredinskih partnerjev v četrtek, 4. januarja. Sinočnji pogajanj so se udeležili za KD Coloni, Ghersi, Rinaldi, za PSDI De Gioia in Bercé, za PSI Caristi, Ghersi, Miele, Hreščak in Pittoni, za PRI De Mauro, Garbano in Rossi, za Slovensko skupnost pa Štoka, Dolhar in Vreme.

Podrobno so pogajalci razpravljali o urbanističnih vprašanjih in poudarili, da se bo občinski svet že prihodnje mesece spoprijel z nekaterimi ključnimi vprašanji. Odobriti bo moral več variant k regulacijskemu načrtu, da se vzgajajo razvoj stanovanjskim gradnjam, kakor tudi izgradnji velikih cest. Prav tako bodo občinski ukrepi zadevali krasno in obalno področje ter uresničevanje načrtov, ki jih predvidevata zakona o ljudskih gradnjah (1971 in 1965).

Partnerji levosredinske koalicije so se dobro zavedali, da je to zelo zahteven program in da sedanja občinska struktura ne more zadostiti rastočim programskim zahtevam. Zato so poudarili, da je treba reorganizirati občinsko upravo na načelih širjenja mehanizacije in v uvedbo 15 oddelkov. Pri tem naj igra vlogo demokratična decentralizacija preko rajonskih svetov. Levosredinski partnerji menijo, da bodo morale konzultacije izrekat preventivna mnenja o petletnem delovnem načrtu občine, o ukrepih, ki bodo zadevali posamezne rajone, gradbeno dovoljenja in parcelizacijo zadržalnih zemljišč.

Levosredinski partnerji so preučili nadalje finančna vprašanja tega programa in ugotovili, da bodo morali iskati sredstva pri državi, državi, skladu za Trst in prispevkih, ki jih predvideva 50. člen državnega statuta. Poleg tega pa bodo preučili možnost najemanja novih posojil.

Ko bo novi občinski odbor ugotovil, kolikšne so njegove finančne razpoložljivosti, bo organiziral široko posvetovanje s konzultanti in »družbenimi stvarnostmi« (sindikati?), da se, po možnosti, uskladijo posamezne zahteve.

Novi oddelki, ki jih bodo ustanovili, bodo pristojni za urbanistiko, ljudske gradnje, kulturne ustanove (muzeje, knjižnice, oddelke za gledališče, univerzo in druge znanstvene ustanove), za mladino, šport in rekreacijo (ta oddelki bodo upravljal občinske rekreacijske in občinske športne igrišča), za decentralizacijo, proračun in načrtovanje. Ti oddelki bodo prevzeli nase funkcije in pristojnosti, ki so bile prej vključene v delokrog obstoječih oddelkov.

V navedenih osnovnih smernicah, ki so jih izdelali predstavniki strank

levostranske koalicije, ni izrecno omenjena vloga, ki naj bi jo občinska uprava imela pri reševanju stvarnih vprašanj slovenske manjšine. Res je sicer, da so načelno bila omenjena ta vprašanja v političnem okviru pogajanj, kakor tudi ni izključeno, da bodo omenjena v zaključnem politično-programskem sporazumu levosredinske koalicije.

Uradi Generalnega konzulata SF RJ v Trstu bodo danes, 30. in jutri, 1. decembra 1972, leta zaprti kot običajno, ter tudi v ponedeljek, 1. in v torek, 2. januarja 1973 zaradi novoletnih praznikov.

PO PODATKIH LUŠKE UPRAVE

V prvih enajstih mesecih 1972 7,7 odst. manj trgovinskega prometa

Dovoz surove nafte za južno Nemčijo in Avstrijo stalno narašča: do decembra so ladje pripeljale skoraj 26 milijonov ton petroleja

Blagovni promet v tržaški luki je v prvih enajstih mesecih 1972 dosegel skupno 3.554.000 ton ter je bil za 420.000 ton ali za 13,4% večji kakor v oktobru. V prvih enajstih mesecih leta je promet dosegel 32.952.000 ton ter je bil za 2 milijona 26 tisoč ton ali za 6,6% večji kakor v istem obdobju lanskega leta. Sam dovoz surove nafte je dosegel 25.690.000 ton.

Trgovinski promet je v novembru dosegel 212.062 ton, v prvih enajstih mesecih pa 1.817.900 ton. To je bil za 150.963 ton ali za 7,7% manjši kakor v istem obdobju lanskega leta. Samo pri kosovnih poslih je bil letos dosežen rahel napredek, saj se je ta postavka povečala, v primeru z lanskim, za 54.488 ton ali za 3,9%.

Na zadnji seji vodilnega odbora Neodvisne ustanove za tržaško luko, ki jo je vodil predsednik burje, Franzi, so med drugim obravnavali tudi predlog za nov pravilnik za poslenega oseba. O pravilniku bo v kratkem razpravljala upravni svet ustanove.

V četrtek 11. januarja in petek, 12. januarja se bodo v Rimu pričela pogajanja za obnovitev delovne pogodbe uslužbenec javnih lokalov. V listini zahtev so postavili sindikalisti sledeče osnovne točke: naj-

Dedek Mraz je pri nas včeraj obiskal otroke vojnih invalidov. Zveza vojnih invalidov NOV je namreč obdarila nekaj fantov in deklet, ki so se zbrali ob novoletni jelki

Mraz in burja sta pokazala zobe

razmeroma lepem vremenu, ki je spremljalo luskane praznike, sta se sputi predstavniki burje, ki je včeraj zjutraj v tržaški okolici pogledala na termometer, je ostrmel. Zina, srebrna je zadržala globoko pod ničlo. Na Opcinai so zabeležili pet stopinj pod ničlo, v Bazovici pa celo sedem stopinj. Močna burja je s svoje strani poskrbela, da je bil mraz še bolj občuten.

Na meteorološki postaji so ugotovili, da so posamezni sunki burje dosegli hitrost 10 kilometrov na uro, vsekakor pa se je še okrog 19. ure popoldne poprečna hitrost burje vrhnila okrog 70 km na uro.

Poleg običajnih težav, ki jih takšno vreme predstavlja za ljudi, so največje težave občutili v pristanišču, kjer je pomenilo pristajanje večjih in manjših ladij pravi podvig. Kljub temu pa ni prišlo do pomembne nesreče. Polne roke dela so imeli tudi gasilci, ki so morali včeraj opraviti kar 17 posegov. V glavnem je šlo za manjše požare, ki so jih pozročile plinske ali električne pečice ali pa za okvare na dimnikih in televizijskih antenah.

Burja in mraz sta zajela tudi druge kraje naše dežele ter sosednje kraje na drugi strani meje. V zgornji okolici je sinoči rahlo snežilo, vendar je bil to sneg, ki ga je zaneslo k nam iz goratih predelov. Ceste po Sloveniji so vsekakor prevozne, saj je snega doslej povsod bolj malo.

V četrtek 11. januarja in petek, 12. januarja se bodo v Rimu pričela pogajanja za obnovitev delovne pogodbe uslužbenec javnih lokalov. V listini zahtev so postavili sindikalisti sledeče osnovne točke: naj-

Prva seja tržaškega občinskega sveta bo v petek, 12. januarja

Včeraj se je pod predsedstvom župana inž. Spaccinija sestel občinski odbor, ki je sklenil sklicati prvo sejo novozvoljenega občinskega sveta za 12. januarja 1973. Sklepe občinske seje pa se ni formalen, ker bo moral občinski odbor to storiti s posebnim sklepom. To se bo verjetno zgodilo na posebni krajši seji, ki bo 3. januarja.

Gle v bistvu za izvajanje zakonskih rokov ki prav tako določajo tudi dnevni red in potek prve seje novozvoljenih občinskih svetov. Točke dnevnega reda so sledeče: potrditev izvolitve občinskih svetov-

Tatu, ki je ukradel 50 milijonov lir draguljev v Hotelu de la Ville, se vedno niso oddali. Črni kovček, v katerem je 36-letna Maria Giambonini iz Verone hranila svojih 11 najdragocenejših prstanov in ogrlice, je izgubil kot kofra, ne da bi ostalo preiskovalcem v rokah kaj konkretnega, kakršna koli stvarna sled. Zato je delo preiskovalcev, ki jih vodi načelnik letnega oddelka dr. Petrošino, izredno težavno, nekakšno tavanje v temi v upanju, da bo čas dovolj njim v korist, da se bo tat prej ali slej izdal.

Vsekakor agenti letnega oddelka nadaljujejo z zaslišanji. Včeraj so med drugimi osumili dva francoska državljana po rodu iz Jugoslavije, ki se v teh dneh mudita v našem mestu. Sum je padel nanju, ker sta zapisana v policijskih arhivih kot »hotelski miši«. Njun alibi

V NEDELJO, 31. 12. 1972 BODO ODPRE VSE NAŠE PRODAJALNE NA LJUBLJANSKEM OBMOČJU OD 7.30 DO 13. URE.

V ponedeljek in torek bodo vse naše prodajalne zaprte.

Vsem našim potrošnikom in poslovnim prijateljem se zahvalujemo za sodelovanje v tem letu in jim tudi v letu 1973 želimo kar največ sreče in poslovnih uspehov.

V LETU, KI GRE H KONCU

ŽIVAHNO DELOVANJE DEŽELNIH ORGANOV

Na 76 sejah deželnega sveta je bilo sprejetih 70 novih zakonov - Delo posvetovalnih komisij

Deželni svet se je v letošnjem letu sestaj 76-krat. Na sejah so obravnavali 72 zakonov osnutkov, izmed katerih je bilo 70 sprejetih. Dosele je bilo v Uradnem vestniku objavljenih 58 zakonov, o preostalih pa se mora še izreči rimska vlada. Na sejah so člani deželnega odbora odgovorili tudi na stvelina vprašanja svetovalskih skupin v 75 primerih so odborniki dali na vprašanja pisni odgovor, vseh odgovorov pa je bilo nad 180. Do 5. oktobra se je deželni svet sestaj v dvorani: tržaškega občinskega sveta, od tega datuma dalje pa v novi dvorani na Trgu Oberdank.

Preden pridejo novi zakonski osnutki v razpravo pred deželni svet, se z njimi kakor znano ukvarjajo posamezne posvetovalne komisije. Prva komisija (vprašanja predsedstva, krajevne ustanove, finance in proračun), se je letos sestajala na 31 sejah; druga komisija (kmetijstvo, gozdarstvo in gorati komisija (javno solstvo, delo, socialno skrbstvo, higiena in zdravstvo) 24-krat, četrta komisija (industrija, trgovina in obrtništvo) 14-krat in peta komisija (javna dela, urbanistika, promet in turizem) pa se je sestajala 22-krat. Poleg tega je bilo letos 6 seji razširjene prve posvetovalne komisije, ki je na njih obravnavala deželni proračun.

1) Nagradni natečaj za izboljšanje hlevov ter hlevske opreme, senikov in prostorov za shranjevanje mleka.

Nagradni sklad znaša 4.000.000 lir.

2) Nagradni natečaj za izboljšanje oziroma gradnjo obratnih kurnikov.

Nagradni sklad znaša 2.000.000 lir.

3) Nagradni natečaj za izboljšanje oziroma gradnjo obratnih svinjakov.

Nagradni sklad znaša 1.000.000 lir.

Natečajev se lahko udeležijo živinorejci tržaške pokrajine. Prošnjo na navadnem papirju je treba nasloviti na Kmetijsko nadzorništvo do vključno 15. januarja 1973.

Rok za izvedbo del traja do 30. maja 1973. Skupno z obvestilom o končanih delih je treba predložiti podroben meriški obračun o izvedenih delih.

Nagrade, ki bodo dodeljene po pregledu del s strani posebne komisije, ne bodo mogle presegati 50% dopustnih izdatkov za material in delovno silo.

Za nadaljnja pojasnila se kmetovalci lahko obrnejo na Kmetijsko nadzorništvo, Ul. Ghega št. 6.

Deželna akcija «javne varnosti»

Od 14. do 20. ure predvčerajšnjim so bili karabinjerji in agenti javne varnosti mobilizirani v sklopu akcije, ki jo je odredilo notranje ministrstvo. Šlo je, kot že nekakšnji prejšnji, za širokopoletno nadzorno in preventivno delo s preiskavamf, cestnimi bloki, pregledom dokumentov in podobno. Samo karabinjerji so v tej akciji zapostili 590 častnikov in navadnih orožnikov na 175 avtomobilih.

Karabinjerji so kontrolirali 43 trgovin z orožjem, 27 skladišč razstreliva in municije, 7 delavnic za popravilo orožja. V okviru te akcije so zaplenili 11 pušk in puškometralcev, en mitraljez, osem samokresov 21 detonatorjev, 970 nabojev, 92 metrov, zažgalne vrvice in 9 se pripravljanih eksplozivnih naprav.

Tržiški karabinjerji so našli tudi pet dragocenih slik o čemer so drobneje poročamo v goriški kroniki.

Naložili so 896 glob zaradi kršitve cestnih predpisov 17 voznikov.

PO SENZACIONALNI TATVINI V «HOTELU DE LA VILLE»

ŠE NOBENEGA SLEDU ZA TATVOI 50 MILIJONOV LIR DRAGULJEV

Včeraj so dalj časa zaslijevali dve znani francoski »hotelski miši« - Brezpospešno zasledovanje dveh sumljivih mladeničev

Tatu, ki je ukradel 50 milijonov lir draguljev v Hotelu de la Ville, se vedno niso oddali. Črni kovček, v katerem je 36-letna Maria Giambonini iz Verone hranila svojih 11 najdragocenejših prstanov in ogrlice, je izgubil kot kofra, ne da bi ostalo preiskovalcem v rokah kaj konkretnega, kakršna koli stvarna sled. Zato je delo preiskovalcev, ki jih vodi načelnik letnega oddelka dr. Petrošino, izredno težavno, nekakšno tavanje v temi v upanju, da bo čas dovolj njim v korist, da se bo tat prej ali slej izdal.

Vsekakor agenti letnega oddelka nadaljujejo z zaslišanji. Včeraj so med drugimi osumili dva francoska državljana po rodu iz Jugoslavije, ki se v teh dneh mudita v našem mestu. Sum je padel nanju, ker sta zapisana v policijskih arhivih kot »hotelski miši«. Njun alibi

pa je bil neizpodbiten, tako da so ju morali v kratkem izpustiti na svobodo. Povsem logično je tudi, da so prvi sumi padli ravno na hotelske uslužbence. Gre pa za starejšo osebo, ki imajo za seboj dolgo let postopenega dela, več mednarodnih nagrad, kot so zlati ključ za recepcijske mojstre, tako, da je res težko osumiti enega ali drugega.

Sicer je dr. Petrošino zagotovil, da ne bo zamernarjal nobene sledi, da bi odkril tatu, saj je to ena izmed največjih tatvin zadnjih časov in gre tudi za prestiz letnega oddelka.

Ob robu sicer skromne kronike na zabeležimo še postranski dogodek, ki pa prikazuje, kako je napeto ozračje v letnem oddelku. Prejšnjo noč je bila mimo hotela de la Ville izvidnica letnega oddelka, ki je maršala Delia opazila dva fanta, ki sta se sumljivo mudila pri grški cerkvi. Takoj je spremenil smer vožnje, da bi ju videl поближе. Fanta sta zbežala in vsako zasledovanje je bilo zaman. Vsekakor pa ni verjetno, da bi bila mlada dolgasca vpletena v tatvino, saj s 50 milijoni draguljev ni najbolj primerno postopanje okrog kraja tatvine.

Krvav obračun v Ul. Comici

Iz navadne besede se je razvil prepri, ki je bliskovito prerasel v krvav obračun. Žrtve tega obračuna je bil 48-letni delavec Giorgio Brischl iz Ul. Comici 20. Ko se je namreč okrog 18. ure vračal domov, je pred glavnim vhodom opazil neznanca, ki je brezobzirno zamenjal vhodna vrata za stranišče. Ko ga je odločno pokaral, se je neznanec v odgovor zagnal vanj, ga z nekim rezilnim dvakrat ranil po obrazu ter zbežal v noč. Kravavega Brischla so nato z zasebnim avtomobilom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga pridržali na zdravljenju. Zdraviti se bo moral približno dva tedna.

Policijskim agentom je ranjeni Brischl povedal, kaj se mu je pripetilo, ni pa mogel opisati neznanca, ker je bila med prepripi tema in ga ni dobro videl v obraz, kot ni dobro videl orožja, s katerim ga je neznanec ranil.

Kino

Nazionale 14.00 «Biancaneve e i sette nani», Walt Disney.
Femice 15.00 «...più forte ragazzi!», Barvni film. Terence Hill in Bud Spencer, Cyril Cusack.
Eden 15.30 «La più bella serata della mia vita», Barvni film. Alberto Sordi, Michael Simon, Claude Dauphin.
Grattacielo 16.00 «Notte sulla città», Barvni film. Alain Delon in Catherine Deneuve.
Excelsior 15.30 «Che c'entriamo noi con la rivoluzione?», Barvni film. Vittorio Gassman in Paolo Villaggio.
Ritz 16.00 «Professione: assassino», Barvni film. Charles Bronson nastopa kot Art Bishop.
Aurora 16.30 «Lo chiameremo Andrea», Barvni film.
Impero 16.30 «Gli ordini sono ordini», Barvni film. Prevedeno mladini pod 14. letom.
Capitol 16.30 «Pomi d'ottone» e manici di scopa», Barvni film. Walt Disney.
Cristallo 16.30 «Il generale dorme in piedi», Barvni film.
Filodrammatico 16.30 «Rosina Fumo viene in città per farsi il corredo», Ewa Aulin. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Alfredo, Alfredo», Barvni film. Dustin Hoffman in Stefania Sandrelli.
Vittorio Veneto 16.00 «All'onorevole piacciono le donne», Barvni film. Lando Buzzanca. Prevedeno mladini pod 18. letom.
Abbazia 16.00 «The Eddie Chapman story», Barvni film.
Ideale 16.00 «La colonna di Troiano», Barvni film. Richard Johnson in Antonella Lualdi.
Astra 16.00 «I quattro dell'Ave Maria», Barvni film. Terence Hill in Bud Spencer.

KINO NA OPČINAH

predvaja danes ob 18. uri
«LE FIGLIE DI DRACULA»
Prepov. mladini pod 18. letom

KJE BOMO SILVESTROVALI?

HOTEL-RESTAVRACIJA
KRIZMAN - VELIKI REPEN
vabi na veselo silvestrovanje igral bo priznani orkester. Gostom bomo servirali tradicionalni silvestrski menu. Potrebne so rezervacije.

HOTEL PARK NOVA GORICA

priraja veliko silvestrovanje z bogatim menujem in zabavo. Igrajo glasbeni ansambli iz Bodimpešte, Prage in domači ansambel RTO. Cena: v restavraciji 8.500 lir, v nočnem baru 8.500 lir, od tega konzumacija 3.500 lir. Rezervacije so v prodaji v recepciji hotela. Tel. št. 2142.

Hotel L'APPRODO diskoteka LA STIVA

DEVIN
prirajata
SILVESTROVANJE
Rezervacije na tel. 208-140

Izleti

ŠD Breg priraja 6. januarja 1973 tradicionalni izlet v Kranjsko gorbo. Vpisovanje pri vaških zastopnikih: Edvin Rapotec - Boršt, Peter Stranj - Dolina, Giordano Kralj - Domio, Boris Mihalič - Boljune 201.
Vpisovanje se bo zaključilo 3. januarja 1973. Cena: 2.200 lir.

Prispevki

V počastitev spomina pok. Marjana Medveška daruje Albina Guštin 3000 lir za Dijaško matiko.
Namesto cvetja na grob pok. Marjana Medveška daruje družina E. For. nazarić 5.000 lir za Dijaško matiko.
Namesto cvetja na grob pokojnega Marjana Medveška daruje E. For. nazarić 2.000 lir a spomenik padlim iz Škedenja, od Sv. Ane in s Kolovca.

Namesto cvetja na grob Antona Zlobca, očeta prijatelja Pavla, daruje Igor Kosmina z družino 5.000 lir za Dijaško matiko.
Namesto cvetja na grob pok. M. Madveška daruje Silvana Valop pi 2.000 lir za Dijaško matiko.
Namesto cvetja na grob pok. M. Medveška daruje Franc Brus 2.000 lir za Glasbeno matiko.

MARIJA RUKIN roj. LEGIŠA

Pogreb bo danes, 30. decembra ob 14. uri izpred mrtnišnice glavne bolnišnice na pokopališče v Nabrezino.

Užalostene družine Rukin, Caharija in Falconi

Nabrezina, Sv. Križ, Trst, Gorica, Milan, 30. decembra 1972

PO DVANAJSTIH LETIH JE PRISPELO NAKAZILO

Lothar Hermann bo letos drugače slavil praznike

Od nekoč znanega odvetnika ni niti sence: ves betežen, slep in gluhi živi odmaknjeno življenje v stalnem strahu pred maščevanjem

V argentinskem pokrajinskem mestecu Coronel Suarez, kakih 600 km od Buenos Airesa, živi svoje skromno, reki bi raje betežno življenje 71-letni dr. Lothar Hermann. Kdor ima dober spomin, mu to ime ne bo povsem tuje, kajti o njem je veliko pisal tisk pred 12 leti, pa tudi pred letom ali kaj več ob nekem dogodku, ko je betežni starček skušal pritegniti pozornost svetovne javnosti, kar pa mu ni uspelo, oziroma ni imelo tistega učinka, ki ga je on pričakoval. Leta 1960 se je veliko govorilo o dr. Lotharju Hermannu v zvezi z nacističnim zločincem Adolfom Eichmannom. Na to so na moža pozabili in pred nedavnim, ko se je govorilo o Hitlerjevem desni roki Martinu Bormannu ter o drugih nacističnih zločincih, ki so se zatekli v Argentinu.

Gassman in Vitti se vračata na deske

RIM, 29. — Vittorio Gassman, ki je sicer z delom tako zavzet, da praktično nima oddiha, je tokrat vendarle eden redkih znanih italijanskih umetnikov, ki mu je bilo dopuščeno, da je za praznike odpotoval iz Rima. Dokončaj je namreč svoje obveznosti pri televiziji in tudi ostale obveznosti s «Canzonissimo» in se odpravil v Turin, kjer ima v nočtu razgovore z direktorjem tamkajšnjega gledališča «Regio», v katerem namerava nastopiti kot igralec in režiser.

Gassman bo nastopil v Turinu v prhodni gledališki sezoni, za katero pripravila skupno z Gerardom Guerrierjem nekakšen «collage» iz dveh del Dostojevskega. To naj bi bila tudi vrnitev tega znanega italijanskega umetnika v gledališko življenje, ki ga je zapustil pred časom, medtem ko je pred polstotletjem desetletjem posvetil gledališču tudi veličanska finančna sredstva, ko je ustanovil znano potujoče gledališče pod veličanskim sotorom, kar pa ni dolgo držalo, ker je finančno propadlo.

Iz Turina se bo Gassman odpravil malo v hribe, na smučanje, nakar ga čaka naporno delo pri filmu, ki ga bo režiral Corbucci in ki nosi naslov «Arrivano i Re Magi».

Druga znana italijanska filmska in gledališka umetnica Monica Vitti bo dočkala novo leto v Rimu, ker ima preveč dela, da bi mogla odpotovati kam na deželo. Hkrati se Monica Vitti pripravlja na novo vlogo o filmu «Polvere di stelle». Vloga ji je pomenila Albertu Sordi. Film bodo snemali v Bariju in bo prikazal življenje iz nekega obdobja iz druge svetovne vojne. Monica Vitti je navdušena nad vlogo, ker da ji je zelo pri srcu, hkrati pa poudarja, da bi se najraje čimprej vrnila spet v gledališče, ki ga je zapustila pred osmimi leti, ki ga posebej Mari Lynn Monroe v Millerjevem delu «Dopo la caduta».

Še besedo dve o tretji znani italijanski filmski umetnici: o Claudii Cardinale, ki se je prav te dni obvezala z Maurom Bologniniem za vlogo v filmu «Libera, amore mio». V nasprotju z banalnimi naslovom, bo to film, ki bo obsegal neka dogajanja v času fašizma. Gre za življenje neke anarhistke, ki je v času fašizma na eni strani doživljala veliko ljubezen, na drugi pa bila z vsemi svojimi močmi angazirana v antifašistični borbi.

tino in v druge dežele Latinske Amerike, je njegovo ime ponovno prišlo v ospredje, posebno ker je o njem veliko pisal neki zahodnonemški časnikar, ki je dr. Lothar Hermann stalni na njegovem sedanjem domu.

Zahodnonemški časnikar je računal, da se bo srečal s premožnim in uglednim odvetnikom, kakršni je bil dr. Lothar Hermann, ko je živel doma, v Nemčiji in prva leta, ko je bil še v Buenos Airesu. V malem argentinskem mestecu Coronel Suarez pa je našel preplašenega slepca, ki se je ugnal v zabiti kot Argentine in ki se še tam ne upa na ulico, pač pa se to so na moža pozabili in pred nedavnim, ko se je govorilo o Hitlerjevem desni roki Martinu Bormannu ter o drugih nacističnih zločincih, ki so se zatekli v Argentinu.

Dr. Lothar Hermann je po preklemljeni Jud. Imel je nekoč svojo odvetniško pisarno in večkrat za dobroga pravdnika. Nacisti pa so ga strpali v koncentracijsko taborišče. Ker je bil še mlad in močan, je preživel tudi Dachau. Ko pa se je po vojni vendarle vrnil v svobodno življenje, mu je bilo nemško okolje tako zoprno, da se je izselil v Argentinu, kjer je odprl v Buenos Airesu odvetniško pisarno.

Ko je prva leta po vojni živel v razkošni vili v predmestju Buenos Airesa, se je njegova 16-letna hčerka Silvia spoznala z vrstnikom iz sosedstva, ki je bil tudi doseljenec, ker je tudi on prišel iz Nemčije. Bil je to Nicolas. Živel je s svojimi starši v skromni hišici in se tako rekoč izogibal javnosti. Toda Nicolas, ki je bil tako nezaupljiv do ostalih ljudi, se je sprijateljal s Silvijo in tudi z njenimi starši, z dr. Lotharjem Hermannom in njegovo gospo, ki jim je nekoč rekel, reki bi raje zaupal, da je bil njegov oče nekoč v Nemčiji «zelo zelo pomembna osebnost». Nekeč pozneje je njegova neprevideznost šla še korak naprej, ko se je Silvija in njenim «pobahali», da njegova družina namenoma živi tako skromno, tito in odmaknjeno življenje, da bi ne pritegnila pozornosti nase. Tedaj je tudi povedal, da se njegov oče imenuje Adolf Eichmann. Bilo je to v prvih letih.

Dr. Lothar Hermann, ki je bil ena izmed žrtev nacističnega režima in torej tudi Adolfa Eichmanna, na to prenesljivo izjavo ni reagiral. To je tudi razumljivo, kajti prav v tisto dobo spada začetek njegove osebne tragedije. Z vidom je imel dr. Lothar Hermann sicer že prej težave, saj mu je začel slabiti že v času, ko je bil v nacističnem taborišču, to da sedaj mu je grozila prava spona. Ko pa je od zdravnika do zdravnika, do največjih specialistov, potrošil vse svoje premoženje, je bil primoran zapustiti Buenos Aires in se odseliti v kraj, kjer bi bila za njegove bolne oči boljše klima. Izbral je mesteco Coronel Suarez, 600 km daleč od Buenos Airesa, kjer je živel tu velika kolonija nemških izseljencev, oziroma ljudi, ki so kakorkoli pobegnili iz Nemčije. Računal je, da bo tu lažje živel; še več, da se bo tu opomogel. Zgodilo pa se je narobe: popolnoma oslepel je, opešal mu je tudi sluh,

pa tudi srce mu je začelo nagajati. Vrh tega mu je umrla še žena, tako da je ostal ves betežen in brez premoženja. Ko je bil že na beraški palici, se je spomnil razgovora, ki ga je pred leti imel z Nicolasom, vrstnikom njegove hčerke Silvije. In tedaj se je v njem prebudil čut samoobrambe in celo ohranitve. Ker je vedel, da je Eichmann eden izmed največjih sokrivcev njegovih tegob in ker je hkrati bil že na beraški palici, je pisal v Izrael šefu dokumentacijskega centra za nacistične zločince Tuviu Friedmanu, da ve za naslov Adolfa Eichmanna, šefa nacističnega načrta za iztrebljenje Judov in da je pripravljen ta naslov izdati, seveda za ustrezno nagrado: 10.000 dolarjev. Dogovor je bil ta-

(Nadaljevanje na 6. strani)

RADIO TELE VIZIJA

SOBOTA, 30. DECEMBRA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.10 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo spet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtorobliste; 17.00 Program za mladi; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Poje Nora Janković; 18.50 Orkestri; 19.10 Družinski odbor; 19.25 Zborovsko petje; 20.00 Sport; 20.50 Radijska revija; Ključik; 21.10 Jazz; 21.30 Popevke.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 19.30 Krajne kronike.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 16.15 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 10.00 Melodije; 10.45 Rifi Record; 11.00 Uspeli motivi; 11.15 Ansambel Wunderlich; 11.30 Pevec lahke glasbe; 11.45 Polke in valčki; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Eros Sequi; Z nosom po zraku; 14.10 Plošče; 15.45 Juke box; 17.00 Za konec tedna; 17.45 Primorska in njeni ljudje; 18.00 Progresivna glasba; 19.00 Zapojimo in zaigramo; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Glasbeni weekend; 22.35 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Lahka glasba; 13.15 Preizkušajo se diletanzi; 14.05 Pevec Tito Schipa; 15.30 Nogomet od minute do minute; 16.30 Oddaja za bolnike; 17.10 Veliki variete; 18.45 Kronike Juge; 19.00 Shakespeare Squarizina; «Hamlet»; 22.20 Plošče.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevec lahke glasbe; 8.40 Stare pesmi; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Pesem za vsakogar; 10.35 Glasbeni variete; 11.50 Zborovsko petje; 12.40 Pesmi; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 «Alto gradimento»; 15.40 Popoldanski spored; 16.30 Glasba in sport; 17.30 Posebna reportaža; 18.05 Čvekači; 18.45 Pisan glasbeni spored; 20.10 Jazz; 21.00 Rosinijeva opera: «La cambiale di matrimonio»; 22.43 Nove ital. pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Jutranji koncert; 11.00 Mozartova Simf. št. 41; 12.00 Kla-

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

SLOVENSKI ŠAH

Slovenski mojstri šaha, partije, problemi, zgodovinski prikaz, skratka ves šah na Slovenskem od njegovih početkov, do največjih dosežkov

Knjiga SLOVENSKI ŠAH, — izdala jo je Državna založba Slovenije, uredil pa poseben uredniški odbor pri Slovenski zvezi Slovenije, — bo razumljivo privlačna predvsem za šahiste. V njej bo prijatelj šaha našel najbriž odgovore na vsa tista vprašanja, ki ga v zvezi z zgodovino šahovske igre pri Slovencih utesnejo zanimati. Značaj knjige kaže na njen podnaslov «Mojstri šaha, Partije, Problemi, Zgodovinski prikaz»; pa tudi dejstvo, da je knjiga izšla v počastitev polstoletnice šahovske organizacije. Avgusta leta 1921 je bil namreč v Celju ustanovljen občini zbor Jugoslovanske šahovske zveze, s katero je šahovsko življenje v predvojni Jugoslaviji dobilo trdno organizacijsko obliko.

Prvotno se je šah pri nas širil kot razvedrilno, kasneje pa tudi kot del duhovne kulture jugoslovanskih narodov. Tako nam torej knjiga, ki govori sicer le o slovenskem šahu, prikazuje slovenski prispevek jugoslovanskemu in svetovnemu šahu v zadnjih petdesetih letih. Kot pravi uredniški odbor, je gradivo precej nepopolno, omejeno zaradi pomanjkanja prostora tudi le na najnujnejše podatke. Pomeni pa knjiga vendarle prvi tiskovni zbornik, ki posreduje vse doslej znane podatke o slovenskem šahu.

Ce si ogledamo knjigo, lahko ugotovimo, da ta največ govori o slovenskih šahovskih mojstrih, ki jih izčrpno predstavlja. Pri tem niso navedeni samo splošni biografski podatki in podatki o uspehih na šahovskem področju, temveč so prikazane tudi posamezne partije, ki so bile za posamezne mojstre še posebej pomembne. Predstavljenih je skupno 26 slovenskih mojstrov šahovske igre.

V drugem delu knjige je govor o razvoju našega šaha, od najstarejših začetkov pa do leta 1914. Tu je tudi govor o šahovskih problemih in o rešitvah izbranih problemov. Sledi poglavje o razvoju slovenskega šaha v predvojni Jugoslaviji, nato pa poglavje o razvoju slovenskega šaha po osvoboditvi. To poglavje je gotovo najbolj obsežnejše saj so prikazani tudi posamezni turnirji, prvenstva, o svetovljenju je šahovsko življenje po okoliših. Posebej je obdelan dopisni in še posebej problemški šah. Ob koncu najdemo še poglavje o izbranih problemih sodobnih slovenskih šahovskih problemistov.

Ni odveč omeniti, da je zbornik bogato ilustriran in da so v njem predstavljene dvojbo tudi komentirani. Tako bo v tem zborniku, posvečenem slovenskemu šahu in izdanem ob jubileju šahovske organizacije, našel vsak prijatelj te igre dosti hvalnega gradiva in vzpodbudnih podatkov.

Sl. Ru.

Prejeli smo

Mario Lizzero: VIRGINIA TONELLI — «LUISA» partizanka. Prvi zvezek zbirke del o odpornem gibanju. Izdal Deželni odbor ANPI za Furlanijo — Julijsko krajino.

L'ARGINE LETTERARIO — Trimesečna revija, letnik VI, št. 23, za september 1972. Uredništvo: Rim, via L'Aquila 23.

LE LIVRE SLOVENE — Leto X., oktober 1972. Izdajata Društvo slovenskih književnikov ter Društvo slovenskih literarnih prevajalcev. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva 12.

RIDOTTO — Letnik XXII, št. 10, oktober 1972. Uprava in uredništvo: Rim, Via del Sudario 44. Mesečna gledališka revija, ki jo izdajata Italijansko združenje dram-skih avtorjev.

PROTEUS — Ilustriran časopis za poljudno prirodznanstvo. Štev. 4 za december 1972.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Novi stiki bodo omogočili hitreje napredovanje. Dat boste morali dokaz razuma in potrpežljivosti.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V finančnih stvareh vam bo sreča naklonjena. Srečne sentimentalne ure. Pazite na zdravje.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Potrebno bo razjasniti neprijeten nespornost med prijatelji. Od vas bo odvisna neka koristnost odločitev.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Po večane možnosti uspeha, toda ne po vaši zaslugi. Neka vest vas bo

«VEDEŽI» IN «PREROKI» SO PONOVO SPREGOVORILI

Na Bližnjem vzhodu bo mir za Vietnam pa nič točnega

Sofia Loren dobi hčerko - Potresi na azijski celini - Evropske valute bado držale, popustil bo nekoliko dolar - Kako bo pa pri nas?

AVELLINO, 29. — Če bi jim hotel človek verjeti, bi mogel reči, da bo prihodnje leto razmeroma dobro leto, z vrsto pozitivnih dosežkov in s kako senco, tudi temno, ki bo rezultate vsako leto ob koncu leta za naslednje leto. Predsinočnim se je kakih 30 «vedežev», «vedeževalk» in podobnih «prerokov», ki so se zbrali iz raznih krajev italijanskega Juga, sestalo v neki jami blizu naselja Ponte Palmieri di Monte Falcione, majhnem naselju, ki je kakih 12 km oddaljeno od glavnega mesta. «Vedeži» in «preroki» so se zbrali, da bi strnili svoje vedeževalske sposobnosti in napovedali novosti za prihodnje leto.

Kot je njihova navada, je vsak izmed teh «vedežev» prišel pred jamo v posebni opravi, pred koncu 30 «prerokov» pa sta dva moška nosila transparent z izrekom o čarovnicah, ki po starem izročilu žive na področju Iripinje in Sannie.

Nato so se «vedeži» dolgo zadržali pred jamo in s pomočjo raznih «prilomov», kot na primer steklenih krogel, peščenih ur in drugih podobnih predmetov, gledali v bodočnost. V jami je bil govor o razvoju slovenskega šaha v predvojni Jugoslaviji, nato pa poglavje o razvoju slovenskega šaha po osvoboditvi. To poglavje je gotovo najbolj obsežnejše saj so prikazani tudi posamezni turnirji, prvenstva, o svetovljenju je šahovsko življenje po okoliših. Posebej je obdelan dopisni in še posebej problemški šah. Ob koncu najdemo še poglavje o izbranih problemih sodobnih slovenskih šahovskih problemistov.

Ni odveč omeniti, da je zbornik bogato ilustriran in da so v njem predstavljene dvojbo tudi komentirani. Tako bo v tem zborniku, posvečenem slovenskemu šahu in izdanem ob jubileju šahovske organizacije, našel vsak prijatelj te igre dosti hvalnega gradiva in vzpodbudnih podatkov.

Sl. Ru.

kadila, tako da je navzočim že jemalo sapo. Zasedanje, kateremu ni smel prisostvovati nihče razen povabljenih članov združenja, je trajalo polnih pet ur, nakar so «vedeži» in «preroki» zapustili jamo in se napotili v kletne prostore neke vile, ki jo obdajajo stara drevesa, tako da je bilo tudi tu vzdusje zelo mistično. In v tem ambientu so sprejeli predstavnik javnega mnenja.

V kleti vile, ki je bila osvetljena s fosforescentnimi žarnicami, je predsednik italijanskega združenja «vedeževalk» in «prerokov» Antonio Battista, ob sodelovanju vedeževalke Angelice iz Catanzara ter «preroka» Jannoneja iz Salerna prebral skupno poročilo o tem, kaj naj bi se zgodilo v prihodnjem letu, v 1973, kateremu se bližamo.

Antonio Battista je zatrdil, da se v mednarodnem okviru napoveduje naslednje: Na Bližnjem vzhodu bo prišlo do «resničnega razčiščenja» in da je glede tega področja na vidiku trajnejši mir. Ni pa bil tako optimistično razpoložen glede Vietnama in vse zadeve Indokine. Morda je glede tega bil pod vtisom sedanjih Nixonovih kriminalnih napadov na Severni Vietnam in bi bila njegova «prerokba» povsem drugačna, če bi bil govoril pred tednom dni, ko je še veljala obljuba Nixonovega svetovaleca Kissingerja, da je sklenitev miru v Vietnamu pred vrati. Naj bo kakorkoli, za Vietnam Antonio Battista ne predvideva skorajšnjega

ga miru, kajti «pogajanja» se bo nadaljevala «zaradi nerazumevanja in namernega zavlačevanja».

Jordanski kralj Hussein, ki se je pred dnevi ponovno oženil bo v veliki nevarnosti. «Vedeži» pa Husseinu vendarle zagotavlja srečo, ker da so lepemu in mlademu jordanskemu kralju zvezde naklonjene. Niso pa zvezde naklonjene neki drugi zemljepisni širini, torej v neki drugi deželi ki da «bo žrtev krvavega atentata v času kratke tuda krvave revolucije».

Predsednik združenja italijanskih vedeževalk in «prerokov» pa napoveduje tudi vrsto prirodnih katastrof, ki da se bodo zrušile nad azijsko celino. Ker se bodo države med seboj dogovorile in si pomagale v letu proti zračnim piratom, bodo ti imeli kaj mučno življenje, vendar tudi mednarodnemu sodelovanju na tem področju ne bo povsem uspelo ukrotiti «to vrsto modernega zločinstva». In ko že govorimo o letalstvu, napoveduje v prihodnjem letu dve zelo hudi letalski nesreči, ki da bosta ganili svetovno javno mnenje in navedli strokovnjake, da se še bolj poglobijo v nove ukrepe, ki naj bi zagotovili večjo varnost.

Kar zadeva evropsko gospodarstvo, smo lahko mirni. Posebno, kar zadeva evropske valute, bo prišlo do njihove konsolidacije z vsemi ustreznimi posledicami. Ne bo pa tako z ameriškim dolarjem, ki bo imel precej težav, pa čeprav se bo ohranil, kar je tudi razumljivo, saj bi bil moral dolar že zdavnaj klenčiti, če bi ga bogata zahodna Evropa, pa čeprav na lastno škodo, ne podpirala.

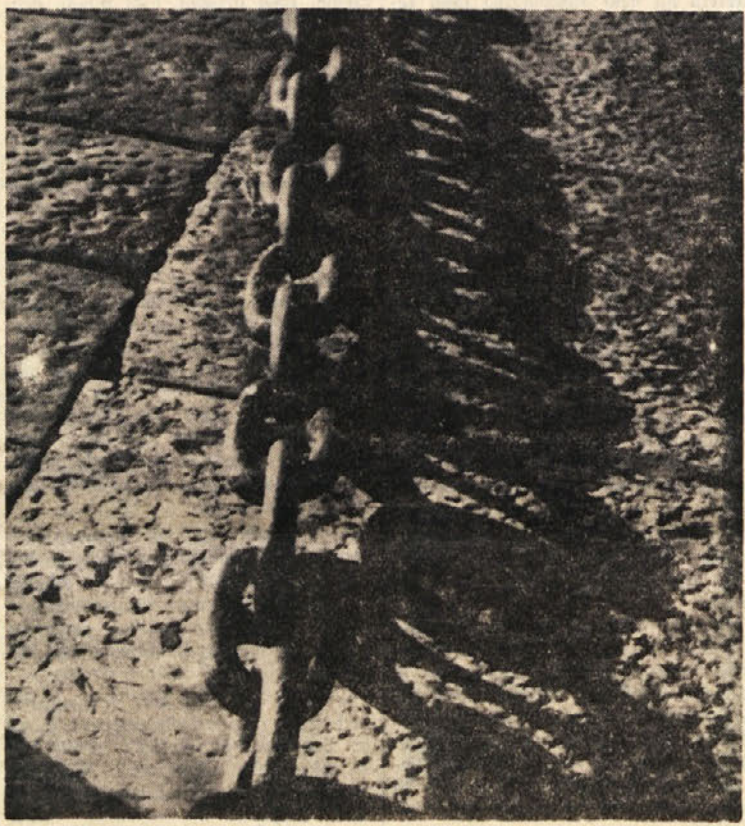
Proti sredini leta se bo irska zadeva še poslabšala, kajti med katoličani in protestanti bo prišlo do skrajne napetosti. Šele proti septembru se bo vzdusje nekoliko ohladilo, posebno potem, ko bo v stvar posegel sam papež.

Kaj pa pri nas doma? Predvsem napovedujejo kot izredno pomemben «veseli dogodek» v družini Sofie Loren oziroma Carla Ponti. Sofia Loren bo «srečna matica lepe hčerke». Drugi važni dogodek bo «popolnoma nepričakovano arheološko odkritje, ki bo tudi v podrobnostih pričalo o življenju človeka na italijanskem polotoku pred tisoč leti. Zanimivo bo pri tem še to, da bodo ta odkritja pod vodno gladino.

V Italiji bomo imeli tudi več pomembnih novosti v gledališču in kinematografu, vtem ko priporočništvo in pozicija ne bosta dala nič novega. Napovedujejo nam nadalje, posebno proti koncu leta, nekaj neprijetnih dogodkov, ko se bodo tudi pri nas meteorološke in potresne sile oglasile v nič kaj prijetni obliki.

Sicer ne govorijo nič o novi davčini, o IVA, kljub temu pa zagotavljajo, da bo lira ohranila svojo kupno moč in tudi razni sindikalni spori ne bodo privedli do hušjih dogodkov, pač pa se bodo razne sporne zadeve v miru izgladile. Tudi neredov v deželi ne bo, pri tem pa bodo imele največ zasluge oblasti, ki pa ne bodo mogle preprečiti sporov v Calabriji, kjer bo prišlo še vedno do nemirov zaradi glavnega mesta v deželi.

Za konec pa še ena vest. Sodniki v Catanzaru bodo oprostili Valpredo in njegove tovarise, ki so že nad tri leta v zaporu zaradi pokola v milanski banki, zaradi česar sta v zaporu tudi dva desna skrajneža. Zadnje vesti pa to zapoved ne le zatirajo, pač pa celo prehitujejo.

Verige

(Foto M. Magajna)

Še eno polno leto bi čakala,
da se ti spet ponudi priložnost,
kot je ta?

velika prodaja ob koncu leta

Pri Coin se ti nudi priložnost, ki si jo pričakovala, da bi novo leto začela z nekaj novega na sebi. In da bi se zabavala s tem, da bi kupila, kar si želiš, ne da bi s tem šla preko določenih meja. Eleganten plašč, pleteno oblečko.

Vse to so stvari, s katerimi dopolniš svojo zimsko eleganco. Ali pa da pripraviš možu in otrokom lepo darilo. Kajti tudi zanje je toliko stvari za zimo, po skrajno nizkih cenah. Ali hočeš zamuditi to priložnost, ne da bi si vse to vsaj ogledala?

Coin

ODBOJKA

TEDENSKI PREGLED MLADINSKIH LIG

ŠMUČANJE

PODATKI Z 2. DEŽELNEGA ZASEDANJA O ŠPORTU IN REKREACIJI

Pregled športa v letu 1972

PLAVANJE

Plavalec Mark Spitz je bil največji protagonist letošnjega leta. Na olimpijskih igrah v Münchnu je zmagal povsod, kjer je nastopal, poleg tega pa je bila še vsaka njegova zmaga nov svetovni rekord. S tolikimi števili kolajne se ne more ponasati noben plavalec (prejšnji rekorderji je bil njegov rojak Dan Schollander s štiriimi zlatimi odličji v Tokiu). Spitz je zmagal štirikrat med posamezniki, trikrat pa v štafeti.

Po Spitzu je bila druga najvidnejša tekmovalka v münchenskih bazenih mlada avstralska predstavnikinja Shane Gould, ki sicer ni uspela v tolikšni meri kot Američan, je pa vseeno osvojila po eno kolajno v vsaki disciplini, kjer je nastopala: 3 zlata odličja, in dve srebrni. Ne smemo pozabiti na Novello Calligaris, ki sicer ni osvojila nobenega naslova, je pa bila edina evropska predstavnikinja, kateri se je uspelo prebiti med Gouldovo in ameriške plavalke.

Vsa tekmovalca v plavanju so bila na najvišji ravni, saj so postavili kar tinajst novih svetovnih rekordov med moškimi in enajst med ženskami. Le dva plavalca sta ubranila naslov iz Mehike: Matthes v hrbtenem slogu in Burton na 1500 metrov. Doseženi časi dokazujejo, kako kvalitativno je bila vsa tekmovalca: na 400 metrov prosto je najslabši finalist dosegel boljši čas kot Burton v svojem zmagovitih poskusu v mehiški prestolnici. Vseeno pa plavalec ni uspel iti pod mejo štirih minut.

Olimpijska tekmovalca so potrdila premoč Američanov, ki pa ni bila tako vidna kot pred štiriimi leti, čeprav so odnesli 18 zlatih, 15 srebrnih in 14 bronastih kolajne. Med moškimi je treba omeniti zmagovito Japonca Taguchija na 100 metrov prsno, kjer so doslej prevladovali sovjetski plavalci, ter zmagovito Šveda Larssona na 400 m mešan.

Na ženskem polju je premoč Američank ovirala žilava Švedinja Gouldova in njeni rojakinja Whitfieldova ter Neallova.

Med evropskimi plavalkami je bila najboljša Italijanka Novella Calligaris, ki je bila druga na 400 metrov prosto. Sledila ji je madžarska predstavnikinja Gyarmati in Sovjetinja Štepanova.

Med moškimi pa so se Evropejci boljše izkazali z zlatima kolajnami Matthesa in Larssena. Med italijanskimi plavalci se ni uvrstili nihče v finale, medtem ko so imeli več sreče v skokih.

Do presenečenja je prišlo v vaterpolu. Sovjetska zveza je prvič zmagala pred Madžarsko in ZDA, medtem ko je popolnoma pogorela Jugoslavija, zmagovalka na olimpijskih igrah v Mehiki, ki je tokrat ni bilo moč prepoznati.

Naj omenimo še, da so na olimpijskih igrah v Münchnu prvič imeli čase v plavanju do stotinke sekunde, dolžni pa so tudi da so prvo svetovno prvenstvo v plavanju na 30. avgusta do 7. septembra 1973 v Beogradu.

Zahodna Nemčija je zmagala na evropskem nogometnem prvenstvu in je odnesla obe točki v šestih izmed sedmih odigranih srečanj. Brazilija se je uveljavila na svojem evropskem prvenstvu, amsterdamski Ajax si je priboril naslov najboljšega svetovnega kluba, Poljska pa je odnesla olimpijsko odličje v Münchnu: to so glavne točke letošnjega nogometnega leta, ki je bilo odlično tudi za kvalifikacije za svetovno prvenstvo leta 1974.

Uradnih nastopov je bilo v letu 1972 precej, od neuradnega evropskega prvenstva v Braziliji do mednarodnih nastopov za razne klubске pokale.

(Nadaljevanje sledi)

V dekliški ligi same zmage mladih Jurkičevih varovank

Tudi v mladinskih prvenstvih se bodo tekmovala nadaljevala po praznikih

Tudi odbojkarice in odbojkarji nižjih kategorij so prekinili prvenstvo zaradi novoletnih praznikov. Za sedaj je zaključeno samo prvenstvo deklic, medtem ko bodo dekci in mladinci opravili preostale prvenstvene nastope v začetku prihodnjega meseca.

DEKLICE

Naš edini predstavnik v tej konkurenci, Breg, je odlično zastopal slovensko odbojko. Mlade odbojkarice iz Doline so premočne zmagovalke v tej letos na novo vpeljani prvenstveni kategoriji. Mlada in obetavna šesterka iz Doline je v štirih prvenstvenih nastopih prav tolikokrat tudi zmagala. Zmaga Jurkičevih varovank je povsem pričakovana in toliko bolj zaslužena, saj so v štirih spopadih za točke prepuštile nasprotnicam le majhno zadoščenje: en niz drugouvrščeni ekipi UGSS. Po tej zmagi se je Breg uvrstil v deželni finale, ki bo na sporedu 3. februarja. Priprani smo, da bodo mlade odbojkarice iz Doline poskrbele še za kakšno prijetno presenečenje tudi v deželnem merilu.

IZIDI ZADNJIH TREH KOL: Breg — UGSS 2:0, OMA — Farit 2:0, UGSS — OMA 2:0, Farit — Farit 2:0, Farit — UGSS 0:2, Breg — OMA 2:0.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

DEČKI

V tej konkurenci manjkata do konca še dve koli. Dosedajni prvenstveni nastopi so potekali v premoči mladih odbojkarjev Arc Linee. Premoče te šesterke je še večja, kot zastopnice Brega pri deklicah. Mladi odbojkarji tržaškega prvotnega, katere trenirja bivši Borov igralec Sergij Veljak, v vseh osmih tekмах niso prepuštile nasprotnikom niti seta. Prav gotovo pa bo Arc Linea pospravila še preostale štiri točke in bo tako končala prvenstvo z optimalnim številom točk. Edina slovenska ekipa Sloga pa se ni predobro odrezala. Mladi odbojkarji Sloga so daleč mlajši od ostalih in so še pravi začetniki. Od prvega prvenstvenega zavrtilja so na začetku lestvice in to mesto bodo slej ko prej tudi obdržali. Prav presenečenje pa je ekipa S. Giacomina, ki je doslej potegnila krajši konec le dvakrat, obkraljati proti Arc Linei. Solidne so tudi ostale tri ekipe, in sicer S. Andrea, Inter in ENAOI.

IZIDI: S. Giacomina — S. Andrea 2:1, Arc Linea — ENAOI 2:0, Inter — Sloga 2:0, S. Andrea — Sloga 2:0, S. Giacomina — Sloga 2:0, Arc Linea — Inter 2:0, S. Giacomina — ENAOI 2:0, Arc Linea — S. Andrea 2:0, Inter — ENAOI 2:1, S. Andrea — Inter 2:0, Arc Linea — S. Giacomina 2:0, ENAOI — Sloga 2:1.

LESTVICA: Arc Linea 16, S. Giacomina 12, S. Andrea 8, Inter 5, ENAOI 5, Sloga 0.

MLADINCI

V tej skupini sta na vrhu lestvice Breg in Sokol. Prvo srečanje na Nabrežnici, predale prvi ekipi Brega brez borbe. V povratnem srečanju pa se je Sokol odločil za poraz in je osvojil dve dragoceni točki. Kljub temu uspehu pa so odbojkarice iz Nabrežnice na drugem mestu lestvice zaradi nekoli slabše razlike v setih. V preostalih dveh srečanjih bo dokaj težko nadoknaditi zamujeno, ker se bosta tako Breg kot Sokol srečala s istima nasprotnikoma, in sicer s Kontovelo in Julio ter ima Breg gotovo večje možnosti za končno zmago. Če bo Dolinčankam to uspelo, bo zanje izredno velik doživek, saj so prav iste igralke zmagale tudi v konkurenci deklic. Za trenerja Jurkiča bo to še en velik uspeh v njegovi bogati trenerski karieri. Na tretjem mestu lestvice

je Julia, ki je v štirih tekmah dvakrat zmagovita in dvakrat poražena zastopala igrišče. Tretji slovenski zastopnik Kontovel je na zadnjem mestu razpredelnice (še vedno brez točke).

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg in Sokol 6, Julia 4, Kontovel 0.

SKUPINA B

Pet ekip v tej skupini je do sedaj odigralo samo prvi del prvenstva. Tekme med drugo ekipo Brega in OMA niso odigrali in tako ni niti končna lestvica prvega dela turnirja popolna. Za sedaj je ekipa OMA še edina nepremagana in prav gotovo bo tudi zaostala srečanje z drugo ekipo Brega odločila v lastno korist. Na lestvici imata OMA in Bor enako število točk, toda borovke so prav proti temu najhujšemu tekmeu utrpeli pekoč poraz. V povratni tekmi pa bo za slovenske igralke dokaj težko nadoknaditi zamujeno. Na tretjem mestu je Sloga, ki je v štirih nastopih izbojevala štiri točke. Sloga so namreč izgubile proti Boru in ekipi OMA. Odbojkarice UGSS so na četrtem mestu z eno samo zmago in to proti Bregu B.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

ki je na zadnjem mestu brez točk. IZIDI: OMA — Sloga 2:0, Sloga — UGSS 2:0, OMA — Bor 2:0, UGSS — Breg B 2:0.

LESTVICA: OMA in Bor 6, Sloga 4, UGSS 2, Breg B 0.

G. F.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg in Sokol 6, Julia 4, Kontovel 0.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: Breg 12, UGSS 8, OMA in Farit 2.

IZIDI: Breg — Julia 2:0, Sokol — Julia 2:0, Breg — Kontovel 2:0, Julia — Kontovel 2:1, Sokol — Breg 2:1.

LESTVICA: B

VČERAJ NA POSTAJI PRI VRHNIKI

Slovesno odprtje prve slovenske avtoceste

Novo cesto so formalno odprli prometu trije delavci, ki so odstranili pregrado pri postaji za pobiranje cestnine - Svečanosti so prisostvovali najvišji slovenski politični predstavniki
Pomen nove ceste - Istočasno so odprli tudi avtocesto Zagreb-Karlovac

Včeraj so na Vrhniki svečano odprli prvo slovensko avtocesto. Zapor, ki simbolizira premoč, so simbolično premaknili trije delavci, ki so predstavljal delovne kolektive, ki so gradili avtocesto.

Slovesnosti so se udeležili najvišji slovenski politični predstavniki: Sergej Kraigher s soprogo Lidijo Sentjurc, Andrej Marinc, Janez Vipotnik, Jože Globočnik, Leopold Krese, Franc Leskošek - Luka, Franc Šetinc ter predstavniki občin, delovnih kolektivov in ljudske armade. Pred odprtjem sta na kratko spregovorila inž. Viktor Seiti in inž. Lojze Blenkus.

Seiti je najprej pozdravil vse prisotne, nato pa je orisal gospodarski in politični pomen nove ceste in celotnega načrta za gradnjo hitrih prometnih zvez v Sloveniji.

«Promet nima v Sloveniji ugod-

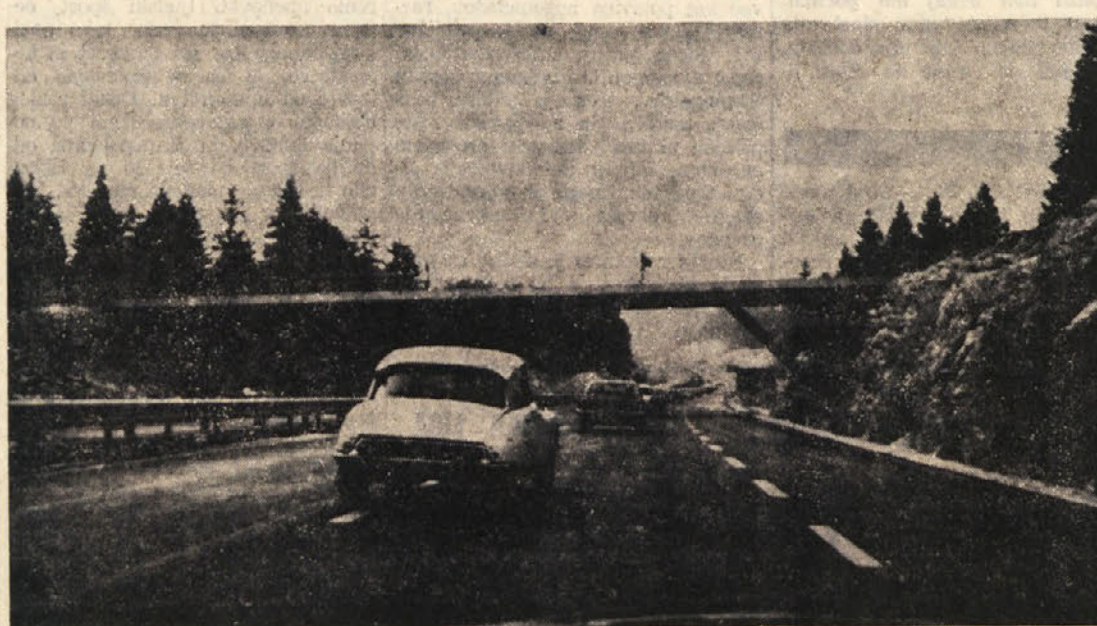
vožen in s tem tudi prometni tokovi na slovenskih cestah. Ob njih nastaja nova vloga Slovenije v Jugoslaviji in širšem prostoru, kjer si Slovenci kujejo svojo usodo tudi z odločitvami na področju cestnih prometnih.

«V kratkem bo minilo pet let — je zapisal Dolenc — ko smo na mariborskem posvetu slovenski javnosti razgrnili zamisli o pomenu sodobne hitre ceste. Šentilj — Gorica. Danes postajajo te zamisli in načrti na enem odseku stvarnost in sodobna avtomobilska cesta od Vrhnike do Postojne je zgrajena. Mislim, da nas to lahko navdaja z upravičenim ponosom in zadovoljstvom. Ne gre samo za vselej nad dosegom delovnih uspehov. Mislim, da velja še posebej poudariti okolnosti, da je izbor in odločitev za ta prvi odsek sodobnih hitrih cest na Slovenskem nastal kot rezultat temeljite presoje in zelo obsežnih študij. Prvič so bili v ta krog vključeni ne samo projektanti ampak tudi strokovnjaki z gospodarskega in drugih področij.

Ogled trase in mnenja obiskovalcev opravljajo tudi pripravniki, da so projektanti dobro opravili svoje naloge. Pri izvedbi je zlasti omeniti zadovoljivo kakovost in neravnost vzorno sodelovanje delavcev iz gradbene operativne, ki so na gradnjo te ceste prišli iz vseh krajev naše domovine. Ta dosežek je še posebej razveselil predsednika republike, ki se kot prvi in najbolj ugoden gost peljal po novi prometnici.

Dograditve odseka od Vrhnike do Postojne pa še ne pomeni konec gradnje. Delo teče še naprej v smeri od Postojne do Razdrtega, na drugem delu Slovenije pa na odseku Hoče — Leveč. Včeraj odprti odsek predstavlja torej pričetek postopne in sistematične gradnje omrežja hitrih cest.

Ob koncu pa se dve kratki ne- navadni vesti. Kljub temu, da so avtocesto odprli prometu šele včeraj, se je pri Štampetovem mostu ponesrečilo že kakšnih deset avtomobilistov, ki so zavozili po cesti, čeprav je bila še v gradnji. Milioniki pa so se kazovali številne šoferje zaradi prevelike hitrosti in ker so zavozili na avto cesto kljub prepovedi.

Voznja po avtocesti

ZAKLJUČENI ČETRTI KOROŠKI KULTURNI DNEVI V CELOVCU

Koroški Slovenci odločni v boju za dosego vseh narodnostnih pravic

Velik odmev Zwittrovega govora v avstrijskem tisku - Utemeljeno ovržena «teorija» o vindišarjih - Koroški Slovenci bodo sodelovali v mešani komisiji, ki jo predlaga Kreisky, samo pod določenimi pogoji

(Posebej za Primorski dnevnik od dopisnika «Delas»)

CELOVEC, 29. — Kot smo že poročali se s popoldanskim obiskom udeležencev zborovanja stolnice v Krki danes iztekajo četrti koroški dnevi. Ni dvoma, da so postali močna opora uveljavljanja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem in njene utrditve. Bilanca tako dolgovnega kot okvirnega programa «četrtih koroških dni» je nedvomno pozitivna.

Dopoldanski del zadnjega dne je začel Jože Wakounig s kritičnim pregledom letošnje politične «vroče jeseni» v luči poročil nemškega koroškega tiska. Svoj pogled je strnil v ugotovitve, da razen redkih izjem (glasila KPÖ in SPÖ) nemška občila obračajo dogajanja pač v duhu svojih političnih pogledov. Na kratko: splošna ugotovitev nemških občil je po Wakounigu, da na Koroškem ni ne fašistične teorije, ne pojavov nacizma in seveda tudi nobene gonje proti Slovincem, Sloveniji in Jugoslaviji. «Djstva govori drugače. Ljubljansko «Delo» je na svojih straneh o tem dalo dovolj dokazov» je zaključil Wakounig.

Dr. Erick Prunč z grške univerze je v skrajno logično pretehtanem referatu o «Teoriji vindišarjev» z vidika jezikovne komunikacije to «teorijo» v celoti ovrnil. Trdno utemeljeno je dokazal znanstveno neizdržnost teorije o vindišarjih kot nekakšni posebnosti avtonomni jezikovni skupini na Koroškem, ki sicer govori nekakšen «slovenski» jezik. Dokazal je predvsem, da je vsaka propaganda za širjenje vindišarstva po duhu in črki varstvenih določil za manjšine v avstrijski državni pogodbi protizakonita in torej v pravni državi, kot je baje Avstrija, nedopustna.

Svoja izvajanja je oslonil na dejstvo, da so komunikacijske ovire med koroškimi naracijami in slovenskim jezikom, kar je glavni argument zagovornikov te tako imenovane teorije, docela enake, razločimo med nemškimi, vzhodnoslovenskimi naracijami in knjižno nemščino. To ugotovitev je strnil v sklep, da propagiranje, predvsem pa izvajanje vindišarske «teorije», otežkoča komunikacijo znotraj celotne slovenske jezikovne skupnosti na Koroškem in jo oddaljuje od matičnega naroda. Tu je vir poudarjene propagande za vindišarstvo, katerega cilj je docela jasen in se enkrat — v nasprotju z avstrijsko državno pogodbo in njenimi določili o manjšinah.

Delavci odstranjujejo pregrado

V nadaljnjem programu je sprejeli mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič o «Krški škofiji in Sloveniji». Njegov referat, usmerjen iz preteklosti v sedanost, ugotavlja predvsem dvojne dejstvo: 1. Na območju krške škofije, današnje celovške, sta od vsega začetka, se pravi od ustanovitve pred 900 leti, cerkvena in posvetna oblast zmeraj sodelovali, zlasti ko je šlo za germanizacijo Slovencev; 2. Zadnja sinoda celovške, se pravi krške škofije, sicer vzbuja upanje na izboljšanje stanja na cerkvenem področju (v zadnjem času se množijo napadi Nemcev zoper slovenske župnike in verskem opiku v slovenskem jeziku), a dokazov za kako izboljšanje še ni.

Popoldne so udeleženci kulturnih dni obiskali stolnico v Krki, kjer je ljubljanski metropolitni škof dr. Franc Jozef Šturm, predsednik ZSO, o manjšinski zaščiti v Avstriji in drugod. Dejansko je bil, zlasti zaradi živahne razprave, ki se je sprožila popoldne, ta dan izrazito «političen». To pa predvsem zaradi odločne zahteve po interna-

cionalizaciji koroškega vprašanja v smislu kolektivne zaščite slovenske narodnostne skupnosti kot celote, ne pa kot posameznikov, ki jo je postavil dr. Zwittler. «Začrtano pot bomo ohranili» naslavlja današnja «Kärntnerzeitung», glasilo socialistične stranke, svoje poročilo o Zwittrovem referatu in njegovih stališčih, ki jih smatra za osrednjo točko včerajšnjega dne.

Tu se namreč zastavlja vprašanje nadaljevanja reševanja vprašanja slovenskih korošcev v duhu predloga kanclerja Kreiskega o mešani komisiji. Zwittler in drugi, med njimi dr. Pavel Apovnik, so poudarili, da bodo Slovenci šli v komisijo in v njej delovali, v katero jih vabi Kreisky s svojim pismom 20. decembra letos, samo pod določenimi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni.

JAKA ŠTULAR

NA TISKOVNI KONFERENCI V MONTEVIDEU

Povratniki iz Andov priznali da so uživali človeško meso

Na srečanju je bil navzoč tudi montevidski škof
Podroben opis težkega življenja po letalski nesreči

MONTEVIDEO, 29. — Deset ljudi od šestnajstih, ki so preživeli katastrofo v andskem pogorju, je prišlo z letalom čilске letalske družbe v urugvajsko prestolnico. Policija je takoj zastražila povratnike, ki so s svojimi sorodniki odšli v angleški katoliški zavod «Stella maris», kjer ima svoj sedež tudi športno društvo rugbyja «Old Christians» v katerem so bili včlanjeni nekateri od preživelih.

Lothar Hermann
(Nadaljevanje s 4. strani)

koj sklenjen, kajti Friedman mu je odgovoril: «Sprejemam ponudbo». Nekaj tednov pozneje je dr. Hermann obiskal agent izraelske tajne službe, kateremu je Hermann dal točne podatke in v maju 1960 so izraelski agenti Eichmanna ujeli in ga odpeljali v Izrael, kjer ga je izraelsko sodišče v decembru 1961 obsodilo na smrt, šest mesecev pozneje pa tudi usmrtilo. To je več ali manj znano vsem, ki so sledili tem dogajanjem, ni pa znano ljudem to, da dr. Lothar Hermann vse do pred dnevi ni dobil od izraelske vlade oziroma od izraelskega odbora za dokumentacijo vojnih zločinov niti vinarja. Dr. Lothar Hermann se je zamenjaval na vse strani, pisal celo izraelskemu premieru Goldu Meiru, ki pa mu je kratko odgovoril, da odgovorov se bodo že pozanimali za vaše zadeve. Bilo je to pred obilnim letom, končno pa je te pred betonski judovski odvetnik vendarle dobil nakazilo, in bo zato le tosnje praznike slavil drugače kot sicer. Toda vendarle v strahu, kaj tji nacisti so mu zagrozili, da ga bodo umorili.

Vladimir Dedijer: JOSIP BROZ-TITO

Prispevki za življenjepis v 2 knjigah
Najobsežnejše znanstveno delo o življenju tega velikega državnika. PRVA KNJIGA, faksimilirani ponatis Dedijerjevega TITA, ki je bil ob svojem času popolnoma razprodan, je že v prodaji.

Izredno novost predstavlja po svoji vsebini DRUGA KNJIGA, ki bo vsebovala vse najnovejše podatke, dokumente in fotografije, ki se niso bili nikoli objavljeni, ter pred kratkim izročene arhive Kominterne, angleške in druge arhive.

Čenjenim obiskovalcem in prijateljem želi srečno in uspešno Novo leto 1973!

Tržaška knjigarna

TRST
ULICA SV. FRANČIŠKA 20
Telefon 61-792

Inž. Viktor Seiti

nih pogojev za razvoj. Prometne smeri so se izoblikovale že zdavnaj in tudi danes se ni veliko spremenilo. Naša dežela ima že prirodno določen tako imenovani cestni križ v Ljubljani, od koder se prometne smerice pajčlasto širijo v vse smeri, je dejal Seiti. Zaključil je z ugotovitvijo, da bo realizacija načrta hitrih cest pripomogla k razvoju turizma, povezavi z ostalimi evropskimi deželami in bo zagotovila večjo varnost, da se bo končno zmanjšal težak krvni dani, ki ga Slovenci plačujemo motorizaciji.

Inž. Blenkus pa je v svojem govoru z nekaj številkami prikazal probleme, s katerimi so se spoprijeli projektanti in izvajalci avtoceste. Morda bo zadostovala le navadna ena sama številka. V tridesetih mesecih so na 32 km dolgi progi delavci odstranili in izkopali 3.900.000 kubičnih metrov zemlje in kamenja.

Takoj nato je inž. Blenkus povabil delavce Milana Mitreskega, Pavla Juraca in Ivana Lasa, naj s skupnimi močmi odstranijo zapreko, ki je zapirala vhod na avtocesto in tako formalno odprejo novo prometno smerico. Pri tem je omenil vredno, da je Ivan Lasa tisti delavec, ki je pred časom rešil življenje številnim ljudem pri Štampetovem mostu. Ko je med prebijanjem podkopa razjela vrtača, sta se mostu približevala dva vlakna. Lasa je stekel na most in pravočasno opozoril strojevodji, naj se ustavi sicer bi vlakna zgrmela v brezno.

Po formalnem odprtju je na avtocesto zavozila dolga kolona avtomobilov. Prisotni se niso hoteli odpovedati vožnji po novi cesti, ker je vsak hotel preizkusiti koliko lahko potegne njegov avto. Kolona se je hitro pomikala proti Postojni, kjer je bil v hotelu Jama sprejem za vse povabljence.

Član IS Marjan Dolenc je v Gospodarskem vestniku zapisal, da avtocesta pomeni novo vlogo Slovenije v jugoslovanskem in širšem prostoru. Izreden porast prometa je nedvomno ena izmed najbolj opaznih značilnosti dobe, v kateri živimo. Samo v Sloveniji se je skupni obseg prometnih storitev v zadnjih desetih letih podvojil, obseg storitev v cestnem prometu pa se narasel na šestkratni obseg. Po slovenskih cestah je leta 1960 vozilo okrog 46.000 domačih vozil, ko nec lanskega leta pa 223.000 vozil, številno registracij pa še vedno raste. Samo v letu 1971 je bilo registriranih 28.000 osebnih avtomobilov. Veča se številno vozil in številno

Odprta avtocesta Zagreb-Karlovac

ZAGREB, 29. — Skoraj istočasno kot avtocesto Vrhnika - Postojna so danes odprli tudi novo avtocesto Zagreb - Karlovac. Nova cesta je dolga 44 km, in je torej za dobrih 12 km krajša od stare ceste, ki je povezovala glavno mesto Hrvaške s Karlovcem. Svečanosti odprtja so se udeležili najvidnejši predstavniki hrvaškega političnega življenja.

Gradnja ceste so začeli pred tremi leti. Prvotni načrt je predvideval strošek 43 milijard starih dinarjev, zaradi raznih težav pa se je cena avtoceste skoraj podvojila, saj so zanjo potrosili 73 milijard starih dinarjev.

Kor avtocesta se ni popolnoma dograjena, bo za nekaj časa hitrost še omejena med 60 in 100 km na uro.

Sinod se je sestel izvršni svet hrvaške republike in je določil cestnino. Kriterij, ki so ga izbrali slovenski strokovnjaki za ceste. Avtomobili z do 1.700 kubičnimi litri budo plačevali 10 dinarjev, ostali pa 15. Za avtomobile so cestnina 20 dinarjev, za tovornjake z dvema osema 15, s tremi osmi 20, za tovornjake s prikolico pa 30 dinarjev.

Prvi smerceša je zavozil na avtocesto